

5. Шерр Й. Ф. Бухгалтерия и баланс. 4-е изд.: Пер. с 5-го нем. изд. М.: Экономическая жизнь, 1926. 575 с.

УДК 657

Хорунжак Н.М.

*д.е.н., професор, професор кафедри обліку та оподаткування
Тернопільський національний економічний університет, м.Тернопіль, Україна*

АНАЛІЗ ВИТРАТ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ: ПРОБЛЕМИ ТА ВИКЛИКИ

Своєчасне отримання якісної обліково-аналітичної інформації дозволяє системі управління ефективно вирішувати проблеми досягнення максимальної результативності діяльності. Найсучаснішим способом прискорення отримання такої інформації є широке використання інформаційних технологій та систем. Практично в усіх підприємствах для ведення обліку використовують спеціальне програмне забезпечення. З огляду на це можна стверджувати, що існують об'єктивні позитивні умови комп'ютеризації і процесів аналізу. Але натомість в практичній площині існує низка проблем, які породжені не лише технічним прогресом і певним відставанням знань та вмінь облікового й управлінського персоналу. Дається взнаки відсутність інтересу до широкого застосування аналітичного інструментарію в управлінні діяльністю сучасними суб'єктами господарювання, особливо невеликими та середніми. Незаслужено занедбаний методологічний механізм аналізу в більшості випадків призводить до прийняття неефективних і нерациональних управлінських рішень. Але зростання рівня конкуренції в усіх, без винятку, галузях вимагає виявлення прихованих резервів підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання. Це неможливо зробити без застосування вагомої й, одночасно, такої дієвої функції управління, як аналіз. До її позитивних характеристик, які надзвичайно важливі для сучасних підприємств, слід віднести доступність і широко розвинуті методи, в тому числі інноваційні. Однак є ряд суттєвих перепон на шляху активізації їх використання. Однією з них виступає недостатній рівень можливостей використання сучасних інформаційних технологій для здійснення аналізу економічних показників діяльності суб'єктів господарювання. Дослідження проблеми програмного забезпечення та автоматизації процесу аналізу, зокрема витрат, слід акцентувати увагу на завданні, яке він має виконувати, а саме: забезпечення підвищення економічного рівня суб'єкта господарювання.

Це вимагає розуміння керівників підприємств, що економічний аналіз і використання його результатів для прийняття своєчасних і ділових рішень життєво необхідні в умовах ринку та зростання конкуренції. Вирішення цієї проблеми лежить в площині використання сучасних інформаційних технологій. Для проведення аналітичних розрахунків на ринку програмного забезпечення присутні

Рис. 1. Стан, проблеми та шляхи їх вирішення в питаннях автоматизації процесу аналізу витрат*

Примітка: * - узагальнено автором самостійно

багато різних продуктів, тому числі побудовані на платформі 1 С. Проте їхнє використання пов'язане з вибором потрібних характеристик і можливостей, а також з низкою проблем, які перешкоджають впровадженню автоматизації процесу аналізу різних показників діяльності підприємства, в тому числі щодо витрат (див. вище рис. 1).

Прийняття управлінських рішень на основі результатних даних, отриманих через застосування різних програмних додатків і продуктів створює передумови для вирішення низки організаційних і прикладних практичних проблем, що виникають в процесі діяльності з надання послуг і виконання робіт чи реалізації продукції. Створення комплексних інформаційних систем, які поєднують у собі функції обліку, аналізу та контролю – найбільш перспективний шлях досягнення результативної діяльності суб'єктів у сучасному ринковому середовищі.

Проте, слід погодитися з думкою багатьох науковців та практиків про те, що використання сучасних інформаційних технологій для цілей автоматизації процесів економічного аналізу, як і для планування й прогнозування на більшості підприємств, не одержало високого розвитку. Безумовно є на це відповідні причини, однак така ситуація значно знижує потенційні можливості підвищення ефективності діяльності таких суб'єктів господарювання.

Обґрунтування переваг використання сучасних ІТ для потреб здійснення економічного аналізу, а також оцінка ринку програмного забезпечення (ідентифікація їх переваг і недоліків в контексті відповідності особливостям діяльності) дозволить вирішити проблему прийняття рішення на користь автоматизації.

Першим кроком до розв'язання вказаного завдання є накреслення шляхів подолання існуючих проблем, що пов'язані з втіленням у життя рішення про запровадження автоматизації процесу аналізу.